

”Håndboldhaller, kolonier og landbrugsskoler” – Anmeldelse af SLAGMARK NR 57 –
VENDINGEN MOD RUMMET af Silas Ebert på litteraturnu.dk:

Et hit på den akademiske jukeboks hedder ’den rumlige vending’. Det har tidsskriftet SLAGMARK set nærmere på.

Citat

Rummet finder sted. Det finder sted i nye bøger, artikler, seminarer og i en forøget opmærksomhed indenfor planlægning og økonomi. Der er sket noget med rummet. Det har vendt sig. Eller vi har vendt os mod det. Analysen af idéer, ord og tegn informeres af analyser af deres placering og materialisering i rummet. En pibe er ikke længere bare en pibe; den gør noget ved sin ejer og hele stemningen i det rum, hvor den ryges. En boligblok er ikke bare et sted hvor mennesker opbevares, men et sted, hvor menneskene kontinuerligt skaber og skabes af deres omgivelser og de muligheder, de gives for at tilegne sig, bruge og indvirke på deres omverden.

(fra det redaktionelle forord)

Så er der et nyt nummer af det idéhistoriske tidsskrift SLAGMARK på gaden, i boghandlere, på biblioteker og et klik væk på nettet.

Temaet er den nyorientering inden for humaniora og samfundsvidenskaberne, der ses i en voksende interesse for steder, sociale rum og menneskets konkrete liv i verden. Heltene i temaet er bl.a. de franske samfundsteoretikere Foucault og Lefebvre. Og især den tyske filosof Heidegger, hvis fænomenologiske (og efterhånden klassiske) omverdensanalyse ses som banebrydende.

Filosofihistorien er fuld af omslag eller ’vendinger’ (f.eks. Kants ’kopernikanske vending’ eller den ’sprogliche vending’). SLAGMARK handler om en ny vending, nemlig den ’rumlige’. Oftest kaldes den i tidsskriftet den ’spatiale vending’ (af det engelske ord ’space’), hvilket virker lidt kunstigt. Titlen på SLAGMARK er VENDINGEN MOD RUMMET, hvilket lyder bedre, selvom det altså ikke handler om astrofysik.

Med alt dette begrebsroderi skulle det gerne være klart, at der er tale om helt nye strømme i vestlig tænkning, og at tankerne er så meget i live, at de endnu ikke helt har fundet deres endelige form. De første tre bidrag behandler da også den nye vending meget generelt. Louise Fabians ’Spatiale forklaringer’ er fremragende og et overordentligt godt sted at starte.

Udover et bidrag om rumforståelse hos Løgstrup, er temaets næste fire bidrag forsøg på at give den rumlige vending mere saft og kraft:

Hos Dan Ringgaard bearbejdes konkrete steder vha. skønlitteratur (og der bliver sågar plads til lidt tankevækkende kritik), og Astrid N. Andersen diskuterer bevarelsen af monumenter og bygningsværker fra tidligere danske kolonier – disse tvetydige erindringssteder, der i Danmark af og til synes romantiske og bevaringsværdige; en holdning de ’indfødte’ ikke nødvendigvis deler.

Niels K. Nielsen bruger meget originalt håndbold som eksempel på skabelsen af væsentlige kulturelle rum, og Thomas Szulevicz og Klaus Nielsens undersøger læring i praksis ved hjælp af undervisningen på en landbrugsskole for unge med indlæringsvanskeligheder. Her viser det sig, hvad inddragelsen af rum og steder kan, og det er både imponerende og tankevækkende.

Temaet slutes af med to bidrag, der kaster lidt grus i maskineriet ved at betvivle det fornuftige i at tale om en rumlig vending. Steen Brocks 'udviklingen af rumopfattelsen 1600-2000' fremstår dog nærmest ironisk, da hans helte er Kant og Wittgenstein. To betydningsfulde filosoffer – bare ikke inden for den rumlige vending, sådan som resten af temaet har præsenteret den!

Men et pluralistisk tema er bestemt ikke noget dårligt tema, og SLAGMARK viser igen, at det er et enestående og meget vigtigt filosofisk-idéhistorisk tidsskrift her i landet. SLAGMARK NR. 57 er aktuelt, vedkommende og en udmærket introduktion til de rum- og stedteorier, der spirer frem i mange akademiske nyttehave i disse år.

Lagt online 06-10 2010